

עפ"ג 37513/06/18 - מוסא רשק נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
לפני כב' השופטים: י' נועם -סגן נשיא, ר' פרידמן-פלדמן וא' אברבנאל

עפ"ג 37513-06-18 מוסא רשק נ' מדינת ישראל

מוסא רשק

המערער

על-ידי ב"כ עו"ד מאזן איוב

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

פסק דין

סגן הנשיא, י' נועם:

1. לפנינו ערעור על גזר-דינו של בית-משפט השלום בירושלים (כב' השופט י' מינטקביץ), בת"פ 50918-08-16. בהכרעת-דין (חלקית), מיום 11.12.17, הורשע המערער, על-פי הודאתו, בביצוע עבירות שונות על פקודת מס הכנסה, תשכ"א-1961 (להלן - הפקודה) ועל חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן - חוק מע"מ), כדלהלן: השמטת הכנסה מדו"ח - לפי סעיף 220(1) לפקודה; מסירת אמרה או תרשומת כוזבת - לפי סעיף 220(2) לפקודה; אי-ניהול פנקסי חשבונות - לפי סעיף 216(5) לפקודה (שתי עבירות); אי-ניהול פנקסים לפי סעיף 117(א)(6) לחוק מע"מ (שתי עבירות); וקיום פנקסי חשבונות כוזבים - לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק מע"מ (שתי עבירות). לאחר שמיעת טיעונים לעניין שתי עבירות שבהן כפר המערער, הורשע המערער, בהכרעת-דין משלימה, בעבירה של מרמה ותחבולה - לפי סעיף 220(5) לפקודה, וזוכה מעבירת מרמה ותחבולה - לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק מע"מ. בגזר-דין מיום 3.5.18 נידון המערער לחמישה חודשי מאסר בפועל, לשני מאסרים על-תנאי ולקנס בסך 15,000 ₪ (ב-15 תשלומים שווים ורצופים) או חודשיים מאסר תמורתו.

יוער, כי הן בהכרעת-הדין והן בגזר-הדין נמנע בית-משפט קמא מלציין את סעיפי העבירות, והסתפק בהפניה לכתב-האישום.

2. על-פי עובדות כתב-האישום העומדות ביסוד ההרשעה, בחודש פברואר 2012 פתח המערער חנות למכירת טלפונים ניידים, אך דיווח על-כך לרשות המיסים רק ביום 21.2.13 לאחר שנערכה לו ביקורת ניהול ספרים בעסק. הוא

הגיש למס הכנסה את הדו"ח השנתי לשנת 2012 רק ביום 30.11.15, וכלל בו קניות בסכום כולל של 18,060 ₪, למרות שבפועל קניותיו היו בסכום כולל של לפחות 92,270 ₪. המערער הגיש למס הכנסה את הדו"ח השנתי לשנת 2013 רק ביום 2.5.14, וכלל בו הכנסות בסכום כולל של 34,478 ₪, למרות שבפועל הכנסותיו היו בסכום כולל של לפחות 419,250 ₪. כמו-כן לא דיווח המערער על רכישות בסכום כולל של 141,200 ₪. כאמור המערער הודה בעבירות שבהן הורשע בהכרעת-הדין המקורית, ולאחר שמיעת טיעונים משפטיים במחלוקת משפטית שנותרה, הורשע, בהכרעת-דין משלימה, בעבירת מרמה ותחבולה לפי פקודת מס הכנסה, אגב זיכוי מעבירת מרמה ותחבולה לפי חוק מע"מ.

3. המערער הנו יליד 1976 נשוי ואב לשניים. אין לחובתו הרשעות קודמות. בשיחתו בשירות המבחן נטל המערער אחריות למעשיו והסביר שאלו נבעו מחוסר ארגון, מכשלים בניהול העסק ומרצונו לפרנס את משפחתו. שירות המבחן התרשם, כי ברקע המעשים טשטוש גבולות אצל המערער וחוסר מודעות למחיר הכרוך במעשים. בצד זאת, העריך שירות המבחן, כי אין למערער קווים עברייניים מושרשים, וכי ההליך המשפטי היווה גורם מרתיע עבורו. למערער נותר חוב במישור האזרחי בסכום של כ-180,000 ₪; ועל פי טענתו היה מוכן לשלם 50,000 ₪ על חשבון סכום זה, אך רשויות המס לא השיבו לו כיצד יוכל לבצע את התשלום.

4. בית-משפט קמא קבע, כי מתחם הענישה ההולם בגין העבירות הנדונות כולל רכיב של מאסר בפועל הנע בין מספר חודשים לריצוי של ממש ועד לשנת מאסר. במסגרת העונש המתאים בתוך המתחם התחשב בית-משפט קמא בהודאתו של המערער ובעובדה שמדובר במעידה פלילית ראשונה ויחידה. לחובתו זקף את אי-הסרת המחדל. לפיכך גזר בית-משפט קמא על המערער את העונשים שפורטו לעיל.

5. ב"כ המערער מלין על חומרת עונש המאסר שהוטל על מרשו. הוא ביקש להקל בעונש לנוכח הודאתו של המערער, החרטה שהביע על מעשיו והעובדה שהמערער מסייע לאמו בטיפול באחותו הנכה.

6. ב"כ המשיבה גורס, כי לא נפלה בגזר-הדין כל טעות המקימה עילה להתערבות ערכאת הערעור.

7. כלל הוא כי ערכאת הערעור אינה גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר-הדין של הערכאה הדיונית; וכי התערבותה בעונשים שמורה למקרים חריגים בלבד שבהם נפלה טעות מהותית, או שהעונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה.

8. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, סבורים אנו כי בגזר-דינו של בית-משפט קמא לא נפלה טעות המצדיקה התערבותה של ערכאת הערעור, וכי דין הערעור להידחות.

כבר דובר רבות על חומרתן של עבירות המס ועל הנזק שהן מסבות למדינה ולחברה. עבירות אלו הן חלק מהעבריינות הכלכלית המכוונת לפגוע בציבור בכללותו. הן שקולות לשליחת יד לקופה הציבורית, משבשות את פעולת התקינה של מנגנון גביית המיסים, פוגעות במשק המדינה ובפעילותן של הרשויות הציבוריות הממומנות מכספי המיסים וחותרות תחת אמון הציבור בערך השוויון בנשיאת נטל חובות המס. בעבירות כלכליות - בכלל, ובעבירות מס - בפרט, גובר משקלם של האינטרס הציבורי שבהחמרה בענישה ושל שיקולי ההרתעה, על-פני נסיבותיו האישיות של הנאשם. נוכח חומרת העבירות הנדונות, הנזק שהן מסבות לאוצר המדינה, קלות ביצוען והקושי בחשיפתן ובאיתור מבצעייהם - מן הראוי להטיל בגינם עונשי מאסר בפועל בצד קנסות מרתיעים; זאת אף אם מדובר בנאשמים ללא הרשעות קודמות ובמי שהתנהלו באופן נורמטיבי במהלך השנים.

עם זאת, גם במסגרת הענישה המחמירה האמורה, נדרש בית-המשפט בגדרה של הענישה האינדיבידואלית, לאזן בין שיקולי הכלל לבין שיקולי הפרט. בנוסף, יש להתחשב לקולא בענינם של נאשמים המודים בביצוע העבירות, מביעים חרטה עליהן ומביאים לחיסכון ניכר בזמן שיפוטי; וכן, כאשר הללו מסירים את המחדל ומסלקים את חובם לרשויות המס עד ליום גזר-הדין; אם כי הסרת המחדל היא גורם מקל, אך לא מכריע.

לא מצאנו עילה להתערב במתחם הענישה שקבע בית-משפט קמא, שהתחשב במהות העבירות, נסיבות ביצוען ומדיניות הענישה הנוהגת; ואף לא מצאנו מקום להתערב בעונש המתאים שנגזר, שהביא בחשבון את מכלול נסיבותיו של המערער. העונש שהוטל על המערער בסופו של יום אינו סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה, ודין הערעור, אפוא, להידחות.

9. על-יסוד האמור לעיל, הערעור נדחה. המערער יתייצב לריצוי המאסר בפועל ביום 3.2.19, בשעה 9:30, בבית המעצר "ניצן" שבמתחם כלא "איילון".

הקנס שבגזר הדין ישולם לאחר ריצוי המאסר ב-15 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 5.7.19 ובכל חמישה בחודשים שלאחר מכן. אם לא ישולם תשלום במועדו - תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

מזכירות בית-המשפט תמציא עותקים מפסק-הדין לב"כ הצדדים, לשירות המבחן ולשירות בתי

הסוהר.

ניתן היום, ל' בתשרי תשע"ט, 9 באוקטובר 2018, בהיעדר הצדדים (על-פי הסכמתם).

אלי אברבנאל, שופט

רבקה פרידמן-
פלדמן, שופטת

יורם נועם, סגן נשיא